

VESTFOLD TINGRETT

DOM

Avsagt: 17.09.2024 i Vestfold tingrett,
Saksnr.: 23-113592TVI-TVES/TTON
Dommer: Tingrettsdommer Øistein Wegner Fagernes
Saken gjelder: Krav om oppgjør etter opphørt avtale

Personløfterforeningen-Plf

Advokat Vegard Sandø Austgulen

mot

Norsk Organisasjon For
Sikkerhetskompetanse

Advokat Thomas Erlend Alnæs
v/advokatfullmektig Helene Eng
Schartum

DOM

Saken gjelder søksmål fra en bransjeorganisasjon med krav om betaling for organisasjonens pretenderte andel av overskuddet fra en todagers konferanse, kalt Bransjekonferansen. Motparten – en interesseorganisasjon – har motsatt seg kravet, under henvisning til at den aktuelle konferansen ikke ble avviklet i et avtalt faglig og økonomisk samarbeid med motparten, men hvor samarbeidet utelukkende var knyttet til praktiske forhold.

Fremstilling av saken

Personløfterforeningen, heretter omtalt som Plf, er en bransjeorganisasjon for personløfter- og liftbransjen med cirka 60 medlemmer. Medlemmene er i hovedsak bedrifter innenfor utleie, import, salg, service, kontroll og opplæring av personløftere/lifter. En personløfter er en innretning for løft av personer på for eksempel en byggeplass.

Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse, heretter omtalt som Noorsi – er en paraply- og interesseorganisasjon med cirka 600 medlemmer innenfor sikkerhet og sikkerhetskompetanse. Noorsi har en større faglig bredde enn Plf, og gjennom fire datterselskap arrangerer Noorsi blant annet kurs og konferanser med ulikt faglig innhold.

I 2008 innledet partene til drøftelser om et samarbeid. Drøftelsene fortsatte i årene som fulgte, og i 2019 ble Noorsi invitert til Plfs årsmøte, hvor mulighetene for et forpliktende samarbeid ble presentert av førstnevnte.

Dette ledet til forhandlinger om en avtale, som ble formalisert 21. juli 2020, og som i det følgende omtales som avtalen. I punkt 4 fremgikk at Plf nå var en bransjesammenslutning under Noorsi-paraplyen. Dette betydde at et medlem av Plf også var medlem av Noorsi.

I avtalens punkt 20 og 21 var målsettingen og organiseringen av konferanser som partene skulle samarbeid om, nedfelt. Fordelingen av inntekter fra disse konferansene var angitt i punkt 32 og 33. Tvisten mellom partene knytter seg til forståelsen av flere av disse punktene.

Etter avtaleinngåelsen i 2020 arrangerte partene Personløfter- og utleiekonferansen to ganger, nærmere bestemt 8. til 9. november 2021 og 12. til 13. september året etter. Begge konferansene fant sted på Scandic hotell Gardermoen, og hver gang hadde det også vært et samkjørt opplegg med Bransjekonferansen, som ble avviklet samtidig og på samme sted. Mens Personløfter- og utleiekonferansen var en nyvinning, hadde Noorsi i nær 20 år arrangert Bransjekonferansen årlig, noe den for øvrig fortsatt gjør.

Samarbeidet mellom partene tok etter hvert slutt, og med seks måneders varsel i henhold til avtalens punkt 37 sa Noorsi 27. januar 2023 opp avtalen med Plf.

På samme tid hadde det blusset opp en diskusjon mellom partene om hvorvidt Bransjekonferansen var omfattet av avtalen, med føringer til et økonomisk oppgjør. Partene ble ikke enige, og ved stevning av 31. juli 2023 krevde Plf Noorsi for 504 400 kroner, for sin pretenderte andel av overskuddet etter Bransjekonferansene i 2021 og 2022. I tilsvaret av 6. september 2023 imøtegikk Noorsi søksmålet.

Under den påfølgende saksforberedelsen krevde Noorsi deler av Plfs varslede vitneførsel avskåret, men vant ikke gehør for dette, jf. rettens kjennelse av 11. januar 2024.

Hovedforhandling fant sted i Horten tinghus 27. og 28. august 2024. Partene møtte med sine prosessfullmektiger og partsrepresentanter som avga forklaring. I tillegg mottok retten forklaring fra åtte vitner.

Partenes syn på saken

Plf har i all hovedsak fremholdt:

- Saken reiser tre hovedspørsmål; (1) inngår Bransjekonferansen i avtalen?, (2) har Plf oppfylt kravet om å yte et reelt bidrag? og (3) har Plf sannsynliggjort beregningen av overskuddet og organisasjonens andel av dette? Som gjennomgangen av bevisene vil vise, mener Plf at alle disse spørsmålene kan besvares med et ja, hvoretter søksmålet har ført frem.
- Avtalens punkt 20 gjaldt Personløfter- og utleiekonferansen. Dette er partene enige om, men de er ikke enige om hvorvidt Bransjekonferansen var omfattet av punkt 21, med korresponderende fordeling av overskudd regulert i punkt 33.
- *Ordlyden* er helt klar. Arbeid i høyden-konferansen er eksplisitt nevnt, men også andre konferanser vil kunne omfattes av punkt 21, som for eksempel Bransjekonferansen. Det er dessuten verdt å merke seg at det ikke er nevnt med et ord i avtalen at Bransjekonferansen *ikke* er inkludert. Uklarhetsregelen ved avtaletolkning tilsier at Noorsi skulle ha sørget for dette.
- Den skriftlige avtalen kan ikke overstyres av en muntlig avtale, slik daværende administrerende direktør i Noorsi, Audun Terje Sætre mente under styremøte i Plf 12. desember 2022. Han opplyste da at han hadde avtalt med styreleder Jan Erik Parr at Bransjekonferansen falt utenfor avtalen. Det er imidlertid ikke korrekt at Parr hadde avtalt noe slikt, og Sætres feilaktige opplysning under styremøtet viser at motparten etter hvert må ha skjönt at avtalen var for vidtrekkende. Gjennom dette bekreftes implisitt at Plfs oppfatning av partenes forståelse av avtalen er den korrekte.

- Av avtalens punkt 20 går det frem at hovedsatsingsområdet for samarbeidet mellom partene var Personløfter- og utleiekonferansen. Dette skulle gi begge parter store inntekter, som de var – og er – enige om skulle deles med en halvdel på hver, jf. punkt 32.
- Ifølge avtalens punkt 33 skulle «Øvrige punkter», det vil si andre konferanser enn den som fulgte av punkt 20 og 32, generere inntekter med en fordelingsnøkkel på 60/40. Grunnen til at bare 40 % skulle tilfalle Plf, var at det var tale om konferanser som Noorsi skaffet.
- Alt dette viser at også systematikken i avtalen underbygger at Bransjekonferansen inngikk i avtalen, og oppsummert har styreleder Parr og styremedlemmene tenkt som en fornuftig person ville ha tenkt – og helt i tråd med ordlyden – nemlig at partene var sammen om både Personløfter- og utleiekonferansen, jf. avtalens punkt 20 og 32, og Bransjekonferansen, jf. punkt 21 og 33.
- Allerede i en tidlig fase utviklet saken seg i feil retning, og det er et faktum at Plf under *forhandlingene* med Noorsi ble lokket inn med løfter som aldri ble innfridd. Like fullt ble den endelige avtalen etter sin ordlyd balansert. Dette kunne skje fordi Noorsi under forhandlingene og avtaleinngåelsen forespeilte Plf noe helt annet enn det Noorsi senere var villig til å gi.
- *I tiden etter* avtalen, undertegnet 21. juli 2020, hadde Plf tillit til at partene drev konferansene sammen. Begge konferansene ble lagt til samme hotell, det var ett sekretariat der, deltakerne fra begge konferanser hadde felles spisested og delvis felles program osv. Plf gav dessuten flere tunge bidrag til fellessatsingen; organisasjonen fikk tak i utstillere til messedelen, og den skaffet også deltakere til konferansen.
- I det hele var det intet i Plfs adferd som tilsa at noen oppfattet at Plf og Noorsi skulle *dele* overskuddet fra Personløfter- og utleiekonferansen, samtidig som Noorsi skulle få *hele* overskuddet fra bransjekonferansen. Plf ville aldri ha inngått en så ubalansert og urimelig avtale.
- Konklusjonen er etter dette at Plf har krav på 40 % av overskuddet fra Bransjekonferansene i 2021 og 2022.
- Plf er samtidig enig med motparten i at en forutsetning for et slikt krav var at organisasjonen var en *reell bidragsyter* til konferansen. Og det kan ikke være noen tvil om at det forholdt seg slik, belyst under partsforklaringen til styreleder Parr, vitneforklaringene til flere nåværende og tidligere styremedlemmer, samt fremlagte eposter mellom styreleder Parr og daværende administrerende direktør i Noorsi.

Det kan utvilsomt legges til grunn at Plf la ned et betydelig arbeid i 2021 og 2022 til fordel for Bransjekonferansen.

- Plf står fast ved at *beregningen* av andelen gir en sluttsum på 504 400 kroner, og protesterer mot den beregningen motparten har gjort, som ikke gjenspeiler de reelle inntekter og utgifter.
- For det tilfellet at Plf taper saken og blir pålagt et omkostningsansvar, protesteres det mot motpartens helt ekstraordinære omkostningsoppgave, som er tre ganger så høy som Plfs.
- Omkostningskravet er generelt for høyt, og især fremstår tidsbruken fra tiden etter inngivelse av tilsvar som alt for høy. Det er her krevd dekning for 184,5 timer. Plfs arbeid i samme periode er til sammenligning på 63 timer.

Påstand:

- 1 Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse dømmes til å betale til Personløfterforeningen, et beløp kr 504.400,00, for andel i overskudd fra konferanser i 2021 og 2022, med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall 17. juni 2023.
- 2 Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse dømmes til å betale Personløfterforeningen sine sakskostnader.

* * * * *

Noorsi har i det alt vesentlige anført:

- Bransjekonferansen faller utenfor anvendelsesområdet til avtalens punkt 20, som utelukkende gjelder et kommersielt og økonomisk samarbeid om Personløfter- og utleiekonferansen. Dette er partene nå enige om. Heller ikke er Bransjekonferansen omfattet av punkt 21. Fordeling av overskuddet etter punkt 33 faller derfor utenfor avtalen. Her er partene uenige, og uenigheten vil måtte løses ved en avtaletolkning, hvor utgangspunktet vil være den objektive forståelse av avtalepunktene.
- Det går entydig frem av *avtaleteksten* etter vanlig språkbruk at Bransjekonferansen ikke er en del av avtalen. Punkt 21, som er påberopt av motparten, gjelder utelukkende Arbeid i høyden-konferanser.
- Plf har bevisbyrden for at det var partenes felles forståelse at Bransjekonferansen – i strid med den objektive forståelsen av punkt 21 og 33 – likevel skulle være gjenstand for samarbeid og overskuddsdeling 33, jf. Rt-2002-1155. I tillegg kreves

sterke grunner for å fravike det tolkningsalternativ som følger av ordlyden i kommersielle avtaler, jf. Rt-2010-1345 avsnitt 59.

- Forholdene på avtaletidspunktet var ikke egnet til å gi Plf berettigede forventninger om at Bransjekonferansen var omfattet av avtalen. Bransjekonferansen var på tidspunktet for avtaleinngåelsen en veletablert, anerkjent og innbringende konferanse. Det ville derfor ha vært naturlig – og nødvendig – å regulere dette uttrykkelig dersom intensjonen var at Bransjekonferansen skulle omfattes.
- *Avtaleutkastene og kontraktsforhandlingene* kaster også lys over saken. Bakgrunnen for at navnet Personløfter- og utleiekonferansen fra de første utkastene ble endret til navnet Felleskonferanse i de siste avtaleutkastene og i den endelige avtalen, var at Plf ikke ønsket en navnelikhet mellom denne konferansen og Norsk Utleieforening, hvor flere av styremedlemmene i Plf hadde engasjementer.
- Dette viser at navneendringen ikke utgjorde noen realitetsforskjell. Felleskonferansen henspilte altså ikke på en faglig og økonomisk forbindelse mellom Bransjekonferansen og Personløfter- og utleiekonferansen. Og selv om Plf under hovedforhandlingen ikke lenger hevdet dette, er det nærliggende å tenke at organisasjonens tidligere feiloppfatning i sin tid gav grobunn for de uberettigede forventninger som ligger til grunn for søksmålet.
- Partenes *etterfølgende opptreden* vil også kunne stå sentralt for forståelsen av hva partene mente på avtaletidspunktet. Bransjekonferansen og Personløfter- og utleiekonferansen ble i det store og hele behandlet som to separate konferanser uten protest fra Plf – med separat markedsføringsmateriell, separate adgangsbilletter, separate påmeldings- og deltakerlister og ulikt program.
- Plf tok ikke del i programarbeidet for Bransjekonferansen, noe den heller ikke hadde hatt forutsetninger til. I all hovedsak begrenset organisasjonens innsats seg derimot til Personløfter- og utleiekonferansen, hvor programkomiteen bestod av medlemmer i Plf og med styrelederen som leder.
- Plf etterlyste ikke oppgjør for Bransjekonferansen i 2021 og 2022 før i mai 2023, i motsetning til de krav organisasjonen fremmet etter Personløfter- og utleiekonferansene de samme årene. I lys av dette budsjetterte Plf utelukkende med inntekter fra Personløfter- og utleiekonferansen, og da organisasjonen mottok regnskap og oppgjør, var det uten innvendinger eller forbehold om delvis oppgjør.
- Avtalen skal tolkes i samsvar med det tolkningsalternativ som bidrar til å realisere avtalens formål. I dette tilfelle er formålet å finne i avtalens punkt 2 («integrasjon» og «samarbeid») og punkt 6 («en slagkraftig bransjesammenslutning for bransjene

som arbeider med personløfter, arbeid i høyden og for utleiebransjen.» Et samarbeid om Bransjekonferansen faller klart utenfor disse formålene.

- Også målgruppene er ulike. Mens Personløfter- og utleiekonferansen lå innenfor fagområdene til personløfter-, lift- og utleiebransjen, er interessefeltet til Bransjekonferansens aktører og deltakere truck, kran og anleggsmaskiner.
- Også rimelighetsbetraktninger – herunder hensynet til lojalitet og balanse i kontraktsforholdet – tilsier at Bransjekonferansen faller utenfor avtalen.
- Konklusjonen blir at Plf ikke har sannsynliggjort at Bransjekonferansen var omfattet av avtalens punkt 33, like lite som den var omfattet av punkt 21.
- Plf har uansett ikke oppfylt *vilkåret i avtalens punkt 33* om fordeling av overskuddet, hvor det fremgår at dette er betinget av at Plf har vært en «reell bidragsyter». Det engasjement og de gjøremål organisasjonen har trukket frem, gir på ingen måte grunnlag for en slik realitet.
- *Subsidiært* anføres at det kravet som Plf har fremmet, er alt for høyt. Kravet er basert på en «sjablong beregning» som ikke kan legges til grunn. Ved å trekke alle utgiftene fra inntektene kommer man derimot frem til et annet totalbeløp, som med en andel på 40 % er på 268 544 kroner.
- Når det gjelder fordeling av saksomkostningene, har Noorsi måttet bruke mye ekstra tid på at motparten har fremført uriktig og ufullstendig informasjon samt bidratt til å vidløftiggjøre saken ved å trekke inn omstendigheter som ikke er relevante for kravet. Utsettelsen av saken medførte ytterligere merarbeid. Alt i alt reflekterer Noorsis omkostningsoppgave de nødvendige kostnadene ved saken, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd.

Påstand:

Prinsipalt

- 1 Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse frifinnes.

Subsidiært

- 2 Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse dømmes til å betale til Personløfterforeningen, et beløp på kr 268 544, for andel i overskudd fra konferanser i 2021 og 2022, med tillegg av forsinkelsesrenter fra 17.06.23 til betaling skjer.

I begge tilfeller

- 3 Personløfterforeningen dømmes til å betale saksomkostnader til Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse.

Rettens vurdering

Plf har fremmet et krav mot Noorsi på 504 400 kroner, basert på organisasjonens pretererte andel av det Bransjekonferansen kastet av seg i 2021 og 2022. Skal Plf nå frem med dette kravet, må den sannsynliggjøre at Bransjekonferansen var omfattet av avtalen, at Plf oppfylte vilkåret om et reelt bidrag til konferansen, og at utregningen av tilgodehavende er korrekt. Retten nøyer seg med å behandle den første betingelsen, ettersom Noorsi – slik retten ser det – ikke har sannsynliggjort at Bransjekonferansen var en del av avtalen.

Vurderingen av hva partene var enige om ved inngåelsen av avtalen 21. juli 2020, beror i hovedsak på en tolkning av de omtvistede avtalepunktene samt ulike forhold ved avtalens tilblivelse og partenes etterfølgende opptreden. Retten ser først på avtaleteksten.

I avtalens punkt 33 står det om *deling av overskudd*:

«Øvrige punkter som er merket KONFERANSE skal følge prinsippet om at etter kostnadsdekning skal partene dele overskudd 40% til PLF og 60% til NOORSI, under forutsetning av at PLF er reell bidragsyter med program, foredragsholdere mm».

Det er to punkter i avtalen som er merket med konferanse, og dét er punkt 20 og 21. Punkt 20 har overskriften «KONFERANSE – Felleskonferanse NOORSI-PLF». Partene var under hovedforhandlingen enige om at «[f]elleskonferanse» utelukkende gjaldt Personløfter- og utleiekonferansen, og at bakgrunnen for at dette ordet for det meste er benyttet i avtalen, er at medlemmer av Plf ønsket å unngå en navnelikhet med Norsk Utleieforening. Retten legger dette til grunn.

Man står etter dette tilbake med ett punkt om konferanser, regulert i avtalens 21, med overskriften «KONFERANSE – «Arbeid i høyden» (konferansen kan med fordel diskuteres mellom partene og i teknisk komite mot pkt 22)». I punkt 21 står det videre:

«Konferansen avholdes ved behov, gjerne annethvert år. Konferansen er en videreføring av Arbeid i høyden konferansen som har vært avholdt i NOORSI en rekke ganger. Konferansen fokuserer på Arbeid i høyden generelt, herunder fallsikring, stillas mm. Konferansen skal gå under begge parters logo. Program utarbeides av Fagsjef Noorsi i samråd med teknisk komite PLF.»

Arbeid i høyden-konferansen er en konferanse innenfor fagområdene stillas og fallsikring, slik som angitt i avtalepunktet, og hadde ved avtaleinngåelsen vært arrangert ved ujevne mellomrom. *Teknisk komite* er nærmere beskrevet i punkt 22 og inneholder bestemmelser om at Plf skal opprettholde teknisk komite samt om hvilke aktører som skal involveres og hvilke møter som skal avholdes.

Før retten går inn på de ulike elementene ved avtaletolkningen, bør det for ordens skyld presiseres at partene er uenige om hva deres felles forståelse av det de avtalte 21. juli 2020, gikk ut på. Fra Plfs side er det av flere personer fremholdt at daværende administrerende direktør i Noorsi, Audun Terje Sætre på styremøtet i Plf 12. desember 2022 skal ha sagt at han hadde inngått en muntlig avtale med styrelederen i Plf, Jan Erik Parr om at Bransjekonferansen – angivelig i strid med avtalen fra 21. juli 2020 – ikke var omfattet. Samtidig benektet styreleder Parr at han hadde inngått en slik avtale. Daværende administrerende direktør i Noorsi var på sin side ikke enig i denne fremstillingen og hevdet at det kun har foreligget en *skriftlig* avtale, og at det aldri har vært noen tvil om at Bransjekonferansen falt utenfor.

Retten konstaterer at ord står mot ord. Samtidig skal slike etterfølgende forklaringer tillegges «mindre vekt» enn de tidsnære og dokumenterbare bevis, jf. Rt-1996-1696. De ovennevnte vitneutsagn kan derfor langt ifra tjene som tungtveiende bevis på partenes felles forståelse på avtaletidspunktet.

Retten slår fast at det ikke er sannsynliggjort noen felles forståelse av avtalen, og man faller da tilbake til *den objektive forståelsen av avtalen*. Mens Noorsi mener at Bransjekonferansen ikke omfattes av avtaleteksten objektivt sett, har Plf forfektet at avtalen etter sin ordlyd også omfatter denne konferansen. Plf har vist til at Bransjekonferansen er en av flere konferanser som faller inn under formuleringen «øvrige punkter» i punkt 33, og som følgelig gir grunnlag for 40/60-delning av overskuddet.

Retten er ikke enig i den forståelsen som Plf har lagt til grunn. Organisasjonen har unnlatt å gjengi hele avtaleteksten, som lyder; «øvrige punkter *som er merket KONFERANSE*» (rettens kursivsetting). Slik merking fremkommer i avtalens punkt 20 og 21, men ikke i andre avtalepunkter. Avtalens punkt 33 om overskuddsdeling viser således kun til punkt 20 og 21 i avtalen. I disse punktene er de der angitte konferansene *positivt* avgrenset. Og når ingen av disse punktene omhandler Bransjekonferansen, kan Bransjekonferansen nødvendigvis ikke være omfattet av ordlyden. Det er derfor positivt feil når Plf hevder at Bransjekonferansen er omfattet av ordlyden i avtalens punkt 33 og 21. Retten kan for øvrig heller ikke se at det var naturlig å presisere i avtalen at Bransjekonferansen *falt utenfor*, all den stund denne konferansen, basert på alminnelig språkbruk og avtalens systematikk, utvilsomt falt utenfor avtalens virkeområde.

Det neste spørsmål som melder seg, er hvorvidt Plf – til tross for ordlyden – kan sannsynliggjøre at partene på avtaletidspunktet hadde en felles avvikende forståelse av avtalen. Generelt kreves «sterke grunner» for å fravike det tolkingsalternativ som følger av en naturlig forståelse av ordlyden, jf. Rt-2010-1345 avsnitt 59. Dette innebærer at det kreves «nokså klare holdepunkter» for at partene har en omforent forståelse som avviker fra ordlyden, jf. Rt-2011-1553 avsnitt 48.

Utover avtaleteksten foreligger det få holdepunkter om partenes forståelse av de aktuelle avtalepunktene *ved inngåelsen av avtalen*. Det er lagt frem en rekke avtaleutkast, men disse gir begrenset veiledning. Derimot gav disse avtaleutkastene, holdt opp mot fremlagte eposter, en avklaring på at terminologien «[f]elleskonferanse» eller «felles konferanse» i punkt 20 og på andre steder i avtalen ikke var ment å inkludere Bransjekonferansen eller andre konferanser, men dette er partene som nevnt enige om nå.

Retten går så over til *etterfølgende forhold*. Det er på det rene at til samme tid og på samme sted som Personløfter- og utleiekonferansen gikk av stabelen, ble også Bransjekonferansen avholdt. Det er etter rettens syn ikke unaturlig å se det slik at førstnevnte konferanse, som ennå var i støpeskjeen, med dette kunne dra vekslers på den godt innarbeidede Bransjekonferansen, og at hensikten med samarbeidet nettopp lå her. I tillegg ga samarbeidet flere rasjonaliseringsgevinster, som ett sekretariat for begge konferansene, at deltakerne fra begge konferansene hadde felles spisested, og at også flere av foredragene var felles. Like fullt hadde konferansene separat markedsføringsmateriell, de ble utstyrt med ulikt program, man opererte med separate adgangsbilletter, og det var separate påmeldings- og deltakerlister. Etter rettens syn bærer samarbeidet preg av to ulike og adskilte konferanser, men hvor noen likhetstrekk mellom konferansene ble utnyttet til fellesbehandling.

Forskjellen mellom konferansene kommer etter rettens syn enda klarere frem når den faglige delen trekkes inn i vurderingen. Det er opplyst at mens Personløfter- og utleiekonferansen angikk personløfter-, lift- og utleiebransjen, gjaldt Bransjekonferansen truck, kran og anleggsmaskiner. Retten legger til grunn at dette er vesensforskjellige fagområder.

De ovennevnte forskjellene innebar en ulik organisering og et ulikt utvalg av fagpersoner. I henhold til punkt 20, som omhandler Personløfter- og utleiekonferansen, besto programkomiteen av «medlemmer i PLF som styret i PLF oppnevner til dette, styreleder i PLF samt fagsjef og direktør NOORSI». Samtidig var styrelederen i Plf «leder for programkomiteen». For Bransjekonferansen var situasjonen en helt annen. Daværende administrerende direktør Audun Terje Sætre fremholdt i retten at Plf aldri tok del i den faglige delen av Bransjekonferansen, hverken i forberedelsene eller under selve konferansen, ganske enkelt fordi ingen i Plf hadde forutsetninger for å utføre disse oppgavene, en beskrivelse som også styreleder Jan Erik Parr i Plf langt på vei kunne slutte seg til. Epostutvekslingen mellom de to organisasjonene i forkant av konferansene angikk da heller ikke faglige spørsmål, men spørsmål av mer praktisk art. Retten konstaterer at programarbeidet for Bransjekonferansen i 2021 og 2022 ble fullstendig styrt av Noorsi, som i alle tidligere år.

Retten peker også på at flere av Plfs egne disposisjoner står i klar motstrid til det organisasjonen mener er avtalt. Det er dokumentert at Plf sendte betalingsanmodning til Noorsi for sin andel av overskuddet fra Personløfter- og utleiekonferansen 14. juni 2022 (for konferansen i 2021) og 7. februar 2023 (for konferansen i 2022). Begge betalings-

anmodningene ble betalt omgående. Først 18. mai 2023 ble betalingsanmodning fremmet for det Plf mente den hadde krav på etter Bransjekonferansen i 2021 og 2022. Etter rettens syn er det bemerkelsesverdig at kravet kom så sent, holdt opp mot Plfs påstand om at organisasjonen i nærmere tre år – helt fra avtaleinngåelsen – hadde oppfattet at Bransjekonferansen var omfattet av avtalen. Følgelig hadde Plf ventet i cirka halvannet år før den sendte krav om oppgjør for konferansen 8. til 9. november 2021 (og cirka åtte måneder for konferansen 12. til 13. september 2022). Slik retten ser det, slår dette langt på vei bena under Plfs påstand om partenes felles forståelse om at Bransjekonferansen var omfattet av avtalen. Styreleder Parrs forklaring i retten om at betalingsanmodningen kom så sent fordi organisasjonen manglet et tilstrekkelig tallgrunnlag, eller at organisasjonen først ville få ubetalt sine andeler fra Personløfter- og utleiekonferansen før den gikk videre med det andre kravet, gir etter rettens syn ingen plausibel forklaring på hvorfor det tok så lang tid før betalingsanmodningen ble fremmet. Retten har merket seg at Plf på to styremøter 20. oktober og 12. desember 2022 tok opp spørsmål relatert til økonomiske forhold ved Bransjekonferansen i 2021 og 2022, men heller ikke dette bringer saken i noe vesentlig annet lys.

I forlengelsen av det ovennevnte vil retten tilføye at Plf også ellers forholdt seg helt tyst om oppgjør for Bransjekonferansen i 2021 og 2022. Passiviteten oppstod i sammenhenger hvor det ville ha vært naturlig å bringe inn spørsmål om utestående fra Bransjekonferansen. Betalingsanmodningene for Personløfter- og utleiekonferansen ble til eksempel fremmet uten forbehold om delvis oppgjør. Budsjetter og årsregnskap ble fremlagt uten spor av inntekter fra Bransjekonferansen. Og det påståtte mangelfulle tallgrunnlaget ble ikke løst ved for eksempel å operere med a konto beløp.

Passiviteten på Plfs side må vurderes i lys av at en medkontrahent har klar oppfordring til å reagere dersom den andre parts opptreden avviker fra det medkontrahenten mener er avtalt. I dette tilfellet er avviket Noorsis unnlattelse av å fordele overskuddet i henhold til punkt 33. Og hvis «medkontrahenten i et slik tilfelle ikke sier fra, vil han lett kunne bli bundet av den forståelsen som harmoniserer med avtalepartens opptreden», jf. Erlend Haaskjold – Kontraktsforpliktelse (2013) side 247.

Endelig peker retten på at den løsning som følger av ordlyden i avtalen fremstår som rimelig og balansert. Noorsi hadde på avtaletidspunktet i mange år arrangert Bransjekonferansen, og hatt god inntjening på det. Plf manglet på sin side erfaring med å arrangere store konferanser. Så langt retten forstår, hadde de årlige årsmøtene til Plf ikke i nærheten samme volum. Samtidig hadde Plf spisskompetanse på personløftere, lift og utleieforhold, en kompetanse Noorsi ønsket tilført til sin paraplyorganisasjon. Til *Personløfter- og utleiekonferansen* stilte partene følgelig med jevnbyrdige mål og ytelser: Plf stilte med fagkompetanse, og Noorsi stilte med et profesjonelt og velsmurt apparat for store konferanser. Og med en forventet synergieffekt gjennom et forpliktende samarbeid håpet partene på at konferansen kunne vokse i omfang og gi begge store inntekter. For

Bransjekonferansen stilte dette seg helt annerledes. Mens Noorsi hadde en innarbeidet og innbringende konferanse og var i besittelse av relevant fagkompetanse, er det etter rettens syn vanskelig å se hva Plf kunne bidra med på dette punkt. Like vanskelig er det å forstå hvorfor Noorsi i denne situasjonen ville gi fra seg 40 % av inntektene. Slik retten ser det, ville den avtalen som Plf har påberopt gjennom søksmålet, ha vært uforklarlig ubalansert.

Retten fastslår at Plf ikke har sannsynliggjort at Bransjeavtalen – i strid med ordlyden – var omfattet av avtalen. Tvert imot underbygger de fleste av de momenter retten har trukket frem foran, at det objektive innholdet av avtalen samsvarer med partenes felles forståelse på avtaletidspunktet. Når *Bransjekonferansen* med dette falt utenfor avtalen, betyr det at Plf ikke har noen krav overfor Noorsi, hvoretter sistnevnte blir å *frifinne*.

Noorsi har etter dette vunnet saken fullt ut og har derfor krav på dekning av fulle saksomkostninger, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd.

Som det fremgår av merknadene foran, har det ikke heftet noen tvil ved avgjørelsen, jf. § 20-2 tredje ledd bokstav a. Heller ingen av de øvrige momentene som er oppregnet i unntaksbestemmelsen i tredje ledd, er anvendelige/veier tungt. Riktignok er det etter det opplyste en forskjell i styrkeforholdet mellom Plf og Noorsi, men retten kan ikke se at dette momentet eller andre momenter samlet sett gir tilstrekkelig tungtveiende grunner til beskjæring av omkostningskravet.

Noorsi har lagt frem en omkostningsoppgave på 727 368 kroner, hvor den *samlede tidsbruken* er oppgitt til 256,25 timer. Plf protesterte under forhandlingene kraftig mot kravet. Også retten finner at kravet klart overskrider «partens nødvendige kostnader ved saken», jf. tvisteloven § 20-5 første ledd. Søksmålet har vært svakt fundert og burde i utgangspunktet ha vært enkelt å imøtegå.

Retten finner innledningsvis å knytte noen bemerkninger til *timesatsen*, som riktignok ikke eksplisitt er oppgitt i omkostningsoppgaven, men som fra tilsvaret og til og med hovedforhandling for det meste må ha ligget på 2 650 kroner eksklusiv merverdiavgift. Det kan videre legges til grunn at timesatsen for prinsipalen frem til tilsvaret lå noe høyere, men når dette ikke er spesifisert i oppgaven, finner retten å kunne legge til grunn en timesats på 2 650 kroner eksklusiv merverdiavgift jevnt. Slik retten ser det, ligger denne timesatsen innenfor det akseptable, men satsen er samtidig så høy at det må kunne forventes at advokat og advokatfullmektig arbeider sikkert og effektivt.

I lys av dette kan det etter rettens syn – på et generelt grunnlag – slås fast at det har gått med alt for mye tid til saken, især i tiden fra tilsvaret og frem til saken ble utsatt, ultimo januar 2024. I denne perioden er timetallet oppgitt til 158,5 timer.

På den annen side er deler av den betydelige tidsbruken forårsaket av at Plf vidløftig- gjorde saken, blant annet ved at organisasjonen la frem en stor mengde med eposter som hadde ingen eller marginal interesse for saken. Vitneførselen brakte heller ikke et viktig tilskudd til bevisførselen.

Plf benyttet dessuten begreper som var egnet til misforståelser og uklarheter. Mens det med «[f]elleskonferanse»/«felles konferanse» i avtalens punkt 20 menes Personløfter- og utleie- konferansen, la Plf under saksforberedelsen et utvidet innhold i dette begrepet. I stevningen er begrepet gjennomgående brukt om konferanser for Personløfter- og utleiekonferansen *sammen med* Bransjekonferansen eller andre konferanser under Noorsi-paraplyen, jf. stevningen side 3, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 18 og 19. Dette ledet tanken hen på at Bran- sjekonferansen var omfattet av begrepet «[f]elleskonferanse» i avtalen. På side 19 trekkes da også Bransjekonferansen frem «som en del av felleskonferansen». Samtidig nevnes det ikke med et ord at navneendringen av Personløfter- og utleiekonferansen i de første avtale- utkastene til [f]elleskonferanse i den endelige avtalen ikke innebar noen realitetsforskjell. I sluttinnlegget er riktignok Plfs terminologi for det meste forlatt, men dette er ikke påpekt eksplisitt eller ledsaget av en nærmere forklaring. Først i prosedyren under hovedforhand- lings andre dag – etter at Noorsi i tilsvaret og senere i innledningsforedraget grundig hadde dokumentert forhistorien til avtaleutkastene frem til endelig avtale – slo Plf fast at «[f]elleskonferanse» i avtalens punkt 20 ikke omfattet annet enn Personløfter- og utleie- konferansen. Da var imidlertid et kostnadskrevende arbeid med å korrigere Plfs villedende begrepsbruk allerede utført. Og basert på tilsvaret og innledningsforedraget til Noorsis prosessfullmektig kan det slås fast at Noorsi har måtte bruke mye tid på å imøtegå mot- partens villedende begrepsbruk, blant annet ved en tidkrevende sammenligning av teksten i flere avtaleutkast, holdt opp mot relevante eposter. Dette arbeidet reflekterer naturligvis nødvendige omkostninger på Noorsis hånd.

En del av tidsbruken skyldes ifølge Noorsi merarbeid i forbindelse med at saken – av årsaker som ikke kan legges noen av partene til last – måtte utsettes rett før berammet hovedhandling. Plf har i prosesskriv 2. september 2024 oppgitt at *18 timer* av den totale tidsbruken skyldtes merarbeid i denne forbindelse. Retten finner timetallet rimelig og nødvendig. Dette er arbeid som Noorsi har krav på å få dekket fullt ut av motparten. I den grad Plf finner det urimelig å bli belastet disse kostnadene, er den henvist til å fremme et erstatningskrav mot staten etter tvisteloven § 20-12.

Ved den samlede vurderingen av omkostningskravet skal det også tas hensyn til at Plf vant frem i motpartens bevisavskjæringskrav. I henhold til tvisteloven § 20-8 andre ledd inngår slike saksomkostninger i omkostningsavgjørelsen for hovedsaken.

Retten har for øvrig merket seg at Noorsi ikke har krevd dekning av sine utgifter til den rettslige medhjelperen som deltok under hovedforhandlingen, hverken for deltakelsen der eller for forberedelser.

Ved omkostningsavgjørelsen må det aksepteres at den vinnende part bruker tid på å imøtegå også motpartens betydningsløse argumentasjon, jf. Rt-1994-1181, men dette gir på langt nær noen begrunnelse for den høye tidsbruken. Retten finner at man – også etter gjennomgangen foran – fortsatt står tilbake med en tidsbruk langt utover det nødvendige. Alt i alt finner retten at det totale timetallet kan settes ned til 150 timer, med tillegg av 18 timer for nødvendig merarbeid ved utsettelsen av saken, totalt 168 timer.

I siste prosesskriv fra Noorsi er det også oppgitt 7 993 kroner i reise, kost og losji. Plf har i sitt prosesskriv av 3. september 2024 ikke fremført innvendinger mot denne utgiftsposten. Retten vurderer utgiftene som nødvendige.

Noorsi er registrert i Merverdiavgiftsregisteret og har derfor fradragsrett for inngående merverdiavgift. Og med en timepris på 2 650 kroner eksklusive merverdiavgift tilkjennes Noorsi 445 200 kroner eksklusive merverdiavgift, med tillegg av 7 993 kroner i utgifter, totalt 453 193 kroner eksklusive merverdiavgift.

DOMSSLUTNING

- 1 Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse frifinnes.
- 2 I saksomkostninger dømmes Personløfterforeningen til å betale 453 193 – firehundreogfemtitretusenetthundreogtittitre – kroner til Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse innen 2 – to – uker fra forkynning av dommen.

Retten hevet

Øistein Wegner Fagernes

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre f.eks. om det bør være muntlig behandling i rettsmøte, skriftlig behandling og/eller rettsmekling.

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar overvekt av sannsynlighet for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.